

Список літератури

1. Мунтіян В. Україна має добрі перспективи / Валерій Мунтіян // Урядовий кур'єр. — 2010, 4 серпня. — № 142. — С. 6.
2. Лазепко І. Український банк реконструкції та розвитку: проблеми створення і діяльності / Ігор Лазепко // Урядовий кур'єр. — 1999, 2 грудня. — № 226. — С. 5.

УДК 336.763

О. А. Лактіонова,

канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів
та банківської справи,

М. О. Житар,

молодший науковий співробітник
Донецький національний університет

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ МОДЕЛЕЙ ФОРМАЛЬНИХ ОБМЕЖЕНЬ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ

У багатьох країнах банки виконують різну роль на ринку цінних паперів. У світовій практиці побудова банківських систем тягнє до двох основних моделей: сегментованої (американської) та універсальної (німецької). Специфіка зазначених систем характеризує різну роль комерційних банків на ринку цінних паперів. Сегментована система характеризується жорстким законодавчим поділом сфер діяльності кредитних інститутів: банківські операції (залучення грошових коштів, видача короткострокових кредитів) відокремлені від операцій, пов'язаних з інвестиціями в цінні папери та їх обслуговування. У свою чергу, при універсальній системі банки відповідно до законодавства можуть виконувати більш широкий спектр фінансових послуг, ніж просто здійснення банківської діяльності.

В Україні сьогодні розвиток банківської системи здійснюється в напрямку формування європейської моделі універсалізації банківських установ.

Однак, слід зазначити, що універсалізація банків має як свої переваги, так і недоліки (рис 1).

Поєднуючи інвестиційну діяльність та надання традиційних банківських послуг, фінансова установа, як будь-який інший суб'єкт господарювання, диверсифікує свою діяльність, заоща-

джує свої витрати (переважно постійні), а також знижує свій загальний підприємницький ризик. Крім того, завдяки залученню більшого числа банківських установ в операції на фондовому ринку, відбувається зростання конкуренції між його учасниками, що, відповідно, знижує вартість цінних паперів в частині її трансакційної складової.

Рис. 1. Переваги та недоліки зниження формальних обмежень інвестиційної діяльності універсальних банків

У свою чергу, збільшення конкуренції з надання андеррайтингових послуг, розширює можливості для емітентів, перетворює цей ринок з ринку продавця в ринок-покупця. Закономірним наслідком буде і зниження ціни самого адеррайтинга.

Між тим, зниження інституційних обмежень на інвестиційну діяльність банку, як вказує значна частина світового вченого співтовариства, тягне за собою ряд серйозних проблем. До найбільш значимих з них слід віднести зростання конфлікту інтересів банку як власника корпоративних прав суб'єкта господарювання та його кредитора — залежно від превалювання тих чи інших інтересів на вкладників банку буде відповідно перерозподілятися надлишковий

кредитний або інвестиційний ризик. У протиріччя також вступає функція банку як безпечного інституту — зберігача заощаджень населення, підтримувана системою страхування депозитів, а також функція банку як інституціонального інвестора, що здійснює ризиковані операції на фондовому ринку. Дана проблема провокує виникнення морального ризику, що полягає в необґрунтованому перевищенні рівня ризику інвестиційної діяльності банком у результаті зниження стимулів у підтримці своєї фінансової безпеки у зв'язку з наявністю гарантованого забезпечення третьої сторони (фонду гарантування вкладів фізичних осіб). Закономірним наслідком інтеграції інвестиційної та ощадної (депозитної) діяльності в банківській сфері є збільшення розміру банку. Поясненням цих процесів служить, у першу чергу, високі бар'єри для входу в галузь надання інвестиційних послуг. Супроводжуване зростання масштабів банківської діяльності, у тому числі шляхом злиття окремих фінансових інститутів у банківські холдинги, посилює політичний тиск на їх діяльність, тим самим, не знижуючи, але ще більше посилюючи конфлікт інтересів між учасниками банківської діяльності. На думку ряду вчених такий розвиток банківського бізнесу також веде до зниження рівня розвитку небанківських фінансових установ.

УДК 330.322.012

В. М. Левицька,
аспірантка кафедри банківських інвестицій,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ ЯК СКЛADOVA ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Прагнення кожної держави бути економічно привабливою та економічно розвиненою, продиктовано вимогами сучасності. Розвиток глобалізаційних процесів вимагає найшвидшої оптимізації інтеграційної стратегії України для найбільш ефективного вирішення соціальних, економічних і політичних проблем, так як від цього залежить добробут населення.

Інвестиційна політика держави визначає пріоритетний вектор економічного розвитку суспільства, оскільки є одним із найважливіших важелів впливу на зміну обсягів та структури виробництва, прискорення науково-технічного прогресу і розв'язання багатьох соціальних проблем.